

554
ZÁKON

ze dne 9. prosince 2005,

**kterým se mění zákon č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin a o změně zákona č. 92/1996 Sb.,
o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin, ve znění pozdějších předpisů,
(zákon o ochraně práv k odrůdám), ve znění pozdějších předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně [České](#) republiky:

ČÁST PRVNÍ
Změna zákona o ochraně práv k odrůdám
Čl.I

Zákon č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin a o změně zákona č. 92/1996 Sb., o odrůdách, osivu a sadbě pěstovaných rostlin, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochraně práv k odrůdám), ve znění zákona č. 147/2002 Sb., zákona č. 149/2002 Sb., zákona č. 219/2003 Sb. a zákona č. 377/2005 Sb., se mění takto:
1. § 1 včetně poznámek pod čarou č. 1 a 1a zní:

„§1

- (1) Tento zákon upravuje
- a) práva a povinnosti k odrůdám rostlin chráněným podle tohoto zákona,
 - b) pravomoc a působnost orgánů vykonávajících státní správu v oblasti [ochranných](#) práv k odrůdám,
 - c) [řízení](#) o udělení ochranných práv,
 - d) kontrolu udržování odrůd, a
 - e) ukládání sankcí za nedodržení povinností stanovených tímto zákonem, které přímo použitelný předpis Evropských společenství¹⁾ svěřuje do působnosti jednotlivým členským státům Evropské unie (dále jen „členský stát“).
- (2) Tento zákon dále upravuje v návaznosti na přímo použitelný předpis Evropských společenství^{1a)} ukládání sankcí za porušení odrůdových práv Evropských společenství^{1a)} (dále jen „odrůdové právo Společenství“).

¹⁾ Čl. 3 nařízení Rady (ES) č. 2100/94 ze dne 27. července 1994 o odrůdových právech Společenství, v platném znění.

^{1a)} Nařízení Rady (ES) č. 2100/94.“.

2. V § 2 se vkládá nové písmeno a), které včetně poznámky pod čarou č. 2 zní:

„a) odrůdou odrůda vymezená Mezinárodní úmluvou na ochranu nových odrůd rostlin²⁾,

²⁾ Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 109/2004 Sb. m. s., o přístupu České republiky k Mezinárodní úmluvě na ochranu nových odrůd rostlin, z 2. prosince 1961, ve znění revidovaném v Ženevě 10. listopadu 1972, 23. října 1978 a 19. března 1991.“. Dosavadní písmena a) až g) se označují jako písmena b) až h).

3. V § 2 písm. h) se slova „stanovené v příloze č. 2 k tomuto zákonu“ nahrazují slovy „22 hektarů“.

4. V § 3 se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Ochranná práva nelze udělit k odrůdě, které je uděleno odrůdové právo Společenství^{1a)}“.

5. Poznámky pod čarou č. 3 a 6 znějí:

„³⁾ § 2 písm. b) zákona č. 219/2003 Sb., o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin a o změně některých zákonů (zákon o oběhu osiva a sadby).

⁶⁾ § 22 zákona č. 219/2003 Sb.“.

6. § 6 včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 4 zní:

„§ 6

Uniformita a stálost odrůdy

Odrůda splňuje podmínky uniformity a stálosti, jestliže vyhovuje požadavkům na uniformitu a stálost odrůdy, stanoveným zvláštním právním předpisem ⁴⁾.

⁴⁾ § 26 zákona č. 219/2003 Sb.“.

7. V § 7 odstavec I zní:

„(1) Pro stejnou odrůdu se v České republice užije shodný název, jaký se pro ni užívá v jiném členském státu, nebo jiným členem Unie.“.

8. V § 7 odst. 2 písmeno b) zní:

„b) shodný nebo zaměnitelný s názvem používaným pro jinou odrůdu téhož nebo příbuzného druhu v České republice, v jiném členském státu nebo v jiném členu Unie,“.

9. § 8 zní:

„§ 8

(1) K podání žádosti o udělení ochranných práv k odrůdě (dále jen „žádost“) je oprávněn šlechtitel, který je občanem České republiky, jiného členského státu nebo jiného členu Unie nebo osobou usazenou na území České republiky, jiného členského státu nebo jiného členu Unie (dále jen „žadatel“). Žádost může podat i více žadatelů společně.

(2) Žádost může rovněž podat fyzická osoba, která je občanem státu nebo je usazená na území státu, který poskytuje osobám z

- členského státu nebo z členů Unie obdobnou ochranu pro odrůdy téhož stupně botanického třídění, jakož i právnická osoba, mající sídlo na území takového státu."
10. V § 9 písmeno a) zní:
- „a) jméno, popřípadě jména, příjmení a trvalý [pobyt](#) žadatele, je-li občanem České republiky, adresu bydliště v jiném členském státě nebo ve státu, který je členem Unie, je-li občanem jiného členského státu nebo státu, který je členem Unie, nebo [obchodní](#) firmu nebo název, sídlo,[^] popřípadě adresu organizační složky na území České republiky, označení právní formy, jde-li o právnickou osobu,".
11. V § 12 odst. 1 se slova „v kterémkoli členském státu" nahrazují slovy „v kterémkoli státu, který je členem Unie".
12. V § 12 odstavec 2 zní:
- „(2) Podá-li žadatel před podáním žádosti v České republice žádost v jiném členu Unie, požívá po podání žádosti k téže odrůdě v České republice po dobu 12 měsíců od podání dřívější žádosti v jiném členu Unie právo přednosti ²⁾, jestliže toto právo uplatnil v žádosti podané Ústavu. K právu přednosti Ústav nepřihlídně, pokud žadatel do 3 měsíců od podání žádosti Ústavu nedoloží úředně ověřenou kopii dřívější žádosti podané v jiném státu, který je členem Unie."
13. V § 17 odstavec 2 zní:
- „(2) Název chráněné odrůdy nebo odrůdy chráněné v jiném členském státu nebo v jiném státu, který je členem Unie, anebo název s tímto názvem zaměnitelný, nesmí být používán pro jinou odrůdu stejného nebo příbuzného druhu."
14. V § 19 odst. 1 se za slova „chráněné odrůdy" vkládají slova „na území České republiky".
15. V § 19 odst. 1 písmena e) a f) znějí:
- „e) uvedení na trh do členských států a vývoz do třetích zemí,
- f) uvedení na trh z členských států a dovoz ze třetích zemí,".
16. V § 19 se odstavce 10 až 16 zrušují.
17. Za § 19 se vkládají nové § 19a a 19b, které včetně poznámek pod čarou č. 10, 10a až 10c a 11a znějí:
- „§ 19a
- (1) Osoba podnikající v zemědělské výrobě¹⁰⁾ (dále jen „pěstitel") je oprávněna u druhů rostlin uvedených v příloze č. 1 k tomuto zákonu využívat bez souhlasu držitele šlechtitelských práv k zemědělské výrobě ve vlastním podniku^{10a)} na orné půdě, kterou má ve vlastnictví, nájmu nebo podnájmu, materiál, který získala na této půdě pěstováním rozmnožovacího materiálu³⁾ chráněné odrůdy, jestliže tento rozmnožovací materiál pochází z uznaného rozmnožovacího materiálu^{10b)}, a to buď bezprostředně nebo z opakovaného rozmnožování, s výjimkou odrůdy hybridní nebo syntetické (dále jen „farmářské osivo, popřípadě sadba"). Farmářskou sadbou brambor se rozumí rozmnožovací materiál chráněné odrůdy, získaný bezprostředně z pěstování uznaného rozmnožovacího materiálu chráněné odrůdy.
- (2) Při využívání farmářského osiva, popřípadě sadby podle odstavce 1 pěstitel
- a) není množstevně omezen v rozsahu své pěstitelské činnosti na jím užívaných pozemcích pro potřeby jeho podniku,
- b) může farmářské osivo, popřípadě sadbu upravit pro další vysev a výsadbu buď sám nebo prostřednictvím osoby, která provádí úpravu takového materiálu podnikatelsky¹⁰⁾ (dále jen „zpracovatel"); zpracovatel musí úpravu provést tak, aby zajistil totožnost produktu daného k úpravě s produktem vzešlým z úpravy,
- c) je povinen za využití farmářského osiva, popřípadě sadby výsevem nebo výsadbou zaplatit držiteli šlechtitelských práv přiměřenou úhradu^{10c)}, která zpravidla činí 50 % z obvyklé ceny licence certifikovaného rozmnožovacího materiálu příslušné odrůdy; přiměřenou úhradu uhradí pěstitel nejpozději do 6 měsíců ode dne vzniku povinnosti. Povinnost zaplatit přiměřenou úhradu za užití farmářského osiva, popřípadě sadby, se nevztahuje na malého pěstitele.
- (3) Držitel šlechtitelských práv je oprávněn od pěstitele a zpracovatele požadovat potřebné informace, které se vztahují k jím využívanému nebo upravovanému farmářskému osivu, popřípadě k sadbě odrůdy,
- k níž byla držiteli šlechtitelských práv udělena ochranná práva, a to písemně.
- (4) Pěstitel i zpracovatel je povinen sdělit držiteli šlechtitelských práv na jeho žádost jméno, popřípadě jména, příjmení, místo podnikání a identifikační číslo, pokud bylo přiděleno, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní firmu nebo název, sídlo, identifikační číslo, pokud bylo přiděleno, a právní formu, jde-li o právnickou osobu, a to písemně.
- (5) Zpracovatel je dále povinen sdělit držiteli šlechtitelských práv na jeho žádost množství farmářského osiva, popřípadě sadby, které mu bylo dodáno k úpravě, jakož i výsledné množství takto upraveného osiva, popřípadě sadby, a údaje o datu, místě úpravy a identifikační údaje o osobě, pro kterou byla úprava provedena, a to písemně.
- (6) Pěstitel je povinen sdělit písemně držiteli šlechtitelských práv na jeho žádost
- a) údaje o rozsahu použití farmářského osiva, popřípadě sadby, včetně údajů o rozsahu použití certifikovaného rozmnožovacího materiálu dotčené odrůdy,
- b) údaje o zpracovateli, který pro něj provedl úpravu podle odstavce 2 písm. b) v případě, že neupravoval farmářské osivo, popřípadě sadbu sám.
- (7) Držitel šlechtitelských práv je povinen poskytnout pěstiteli na jeho žádost písemnou informaci o výši
- a) úhrady, kterou bude požadovat podle odstavce 2 písm. c),
- b) obvyklé ceny licence v příslušném kalendářním roce u dané odrůdy.
- (8) Držitel šlechtitelských práv je oprávněn požadovat od Ústavu, Státní rostlinolékařské správy nebo Ministerstva zemědělství (dále jen „ministerstvo") informace, které se vztahují k výrobě, k úpravě nebo k využívání farmářského osiva, popřípadě sadby u odrůdy, u níž je držitelem šlechtitelských práv; poskytnutí informace může být odepřeno, pokud by
- a) informaci nebylo možno získat v rámci běžné činnosti příslušného správního úřadu,
- b) informaci bylo možno získat pouze s vynaložením dodatečných nákladů, nebo

- c) jejím poskytnutím byl porušen zvláštní právní předpis^{11a)}.
- (9) Rozmnožovací materiál chráněné odrůdy nesmí být přemístěn od pěstitele za účelem jeho zpracování bez předchozího souhlasu držitele šlechtitelských práv; souhlasu není třeba, jedná-li se o přemístění rozmnožovacího materiálu za účelem úpravy farmářského osiva ke zpracovateli, který je zapsán podle § 19b odst. 2.
- (10) Pěstitel i zpracovatel je povinen poskytnout držiteli šlechtitelských práv na jeho písemnou žádost doklad, kterým potvrzuje jím sdělenou informaci podle odstavců 4 až 6.
- (11) Držitel šlechtitelských práv je oprávněn vyžadovat informace podle odstavců 3 až 6 a 8 a plnění povinnosti podle odstavce 10, v běžném kalendářním roce a za nejvýše 3 předcházející kalendářní roky.
- (12) Držitel šlechtitelských práv, který obdrží informaci podle odstavců 3 až 6 a 8, není oprávněn bez předchozího souhlasu toho, kdo mu ji poskytl, postoupit ji jiné osobě nebo ji využít k jinému účelu než k výkonu práva chráněného tímto zákonem.

§ 19b
Ohlašování

- (1) Zpracovatel, který hodlá provádět úpravu rozmnožovacího materiálu chráněných odrůd podle § 19a odst. 2 písm. b), musí tuto činnost před jejím zahájením písemně ohlásit Ústavu.
- (2) Ústav vede seznam zpracovatelů podle odstavce 1 na základě písemného ohlášení, které obsahuje
 - a) u fyzických osob jméno, popřípadě jména, příjmení, identifikační číslo, pokud bylo přiděleno, místo trvalého pobytu, popřípadě adresu bydliště v zahraničí a místo podnikání,
 - b) u právnických osob obchodní firmu nebo název, identifikační číslo, pokud bylo přiděleno, a sídlo.
- (3) Ústav každoročně zveřejňuje seznam zpracovatelů ve Věstníku.

- ¹⁰⁾ § 2 odst. 2 písm. d) obchodního zákoníku.
- ^{10a)} § 5 obchodního zákoníku.
- ^{10b)} §4 zákona č. 219/2003 Sb.
- ^{10c)} Čl. 14 nařízení Rady (ES) č. 2100/94 o odrůdových právech Společenství.
- ^{11a)} Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 227/2000 Sb., zákona č. 177/2001 Sb., zákona č. 350/2001 Sb., zákona č. 107/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 310/2002 Sb., zákona č. 517/2002 Sb. a zákona č. 439/2004 Sb."
- 18. V § 20 se doplňuje odstavec 3, který zní:
„(3) Jestliže bylo k odrůdě chráněné podle tohoto zákona uděleno odrůdové právo Společenství, nemohou být po dobu trvání platného odrůdového práva Společenství uplatňována ochranná práva udělená podle tohoto zákona.".
- 19. V § 21 odst. 1 se slova „(dále jen „ministerstvo“)" zrušují.
- 20. V § 21 se doplňují odstavce 5 a 6, které včetně poznámky pod čarou č. 11b znějí:
„(5) Nemůže-li majitel patentu na biotechnologický vynález^{11b)} tento patent využívat, aniž by porušil dříve přiznané právo k chráněné odrůdě, může požádat o nucenou licenci na nevýlučné využívání této odrůdy. Ministerstvo nucenou licenci udělí, jestliže majitel patentu neúspěšně žádal držitele šlechtitelských práv o souhlas k využívání chráněné odrůdy a jestliže vynález chráněný patentem představuje důležitý technický pokrok značného ekonomického významu ve srovnání s chráněnou odrůdou. Důvody, proč daný vynález v porovnání s chráněnou odrůdou představuje významný technický pokrok značného ekonomického významu, mohou být zejména zlepšení kultivačních postupů, životního prostředí, postupů usnadňujících využití genetické rozmanitosti, zlepšení kvality, výnosu, rezistence, nebo zlepšení přizpůsobení se specifickým klimatickým podmínkám anebo podmínkám životního prostředí. Výši odpovídajícího licenčního poplatku určí ministerstvo. V tomto případě má držitel šlechtitelských práv právo na křížovou licenci (protilicenci) k využívání biotechnologického vynálezu^{11b)}.
- (6) Byla-li držiteli šlechtitelských práv udělena nucená licence k využívání biotechnologického vynálezu, má majitel patentu právo na krizovou licenci (protilicenci) k využívání chráněné odrůdy.

- ^{11b)} Zákon č. 206/2000 Sb., o ochraně biotechnologických vynálezů a o změně zákona č. 132/1989 Sb., o ochraně práv k novým odrůdám rostlin a plemenům zvířat, ve znění zákona č. 93/1996 Sb.
- Čl. 12 směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/44/ES ze dne 6. července 1998 o právní ochraně biotechnologických vynálezů."
- 21. § 22 včetně nadpisu zní:

„§22
Správní delikty

- (1) Pěstitel nebo zpracovatel se dopustí správního deliktu tím, že
 - a) nesdělí držiteli šlechtitelských práv na jeho žádost údaje uvedené v § 19a odst. 4, nebo
 - b) neposkytne držiteli šlechtitelských práv doklady uvedené v § 19a odst. 10.
- (2) Zpracovatel se dopustí správního deliktu tím, že nesdělí držiteli šlechtitelských práv na jeho žádost údaje uvedené v § 19a odst. 5.
- (3) Zpracovatel, který provádí úpravu rozmnožovacího materiálu chráněných odrůd podle § 19a odst. 2 písm. b) se dopustí správního deliktu tím, že tuto činnost neohlásí Ústavu.
- (4) Pěstitel se dopustí správního deliktu tím, že nesdělí písemně držiteli šlechtitelských práv na jeho žádost údaje uvedené v § 19a odst. 6.

(5) Držitel šlechtitelských práv se dopustí správního deliktu tím, že neposkytne pěstiteli písemně informace uvedené v § 19a odst. 7.

(6) Za správní delikt podle odstavců 1 až 5 se uloží pokuta do výše 500 000 Kč."

22. Za § 22 se vkládá nový § 22a, který včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 12 zní:

„§ 22a

Společná ustanovení

(1) Právnícká osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnícké osobě se přihlídně k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnícké osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává Ústav.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby ¹²⁾ nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnícké osoby.

(6) Pokuty vybírá Ústav a vymáhá místně příslušný celní úřad. Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

¹²⁾ § 2 odst. 2 obchodního zákoníku."

23. V § 23b se číslo „3" nahrazuje číslem „2".

24. Za § 26 se vkládá nový § 26a, který včetně poznámek pod čarou č. 14a a 14b zní:

„§ 26a

(1) Vymáhat práva chráněná tímto zákonem je oprávněn

a) držitel šlechtitelských práv,

b) nabyvatel licence k chráněné odrůdě, nebo

c) profesní organizace oprávněná zastupovat držitele šlechtitelských práv.

Nabyvatel licence může vymáhat práva jen se souhlasem držitele šlechtitelských práv. Souhlas se nevyžaduje, jestliže držitel šlechtitelských práv sám nezahájil řízení ve věci porušení nebo ohrožení práva ve lhůtě 1 měsíce od doručení oznámení nabyvatele o porušení nebo ohrožení práva.

(2) Osoba uvedená v odstavci 1 písm. a) až c) (dále jen „oprávněná osoba") může požadovat informace o původu a distribučních sítích množovacího materiálu nebo sklizeného materiálu odrůdy anebo služeb, kterými je porušováno právo vůči osobě, která porušila práva chráněná tímto zákonem nebo vůči osobě, která za účelem přímého či nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu

a) držela množovací materiál nebo sklizený materiál odrůdy porušující právo,

b) užívala služby porušující právo,

c) poskytovala služby používané při činnostech porušujících právo, nebo

d) byla označena osobou uvedenou v písmenech a), b) nebo c) jako osoba účastnící se na výrobě, zpracování, skladování nebo distribuci množovacího materiálu nebo sklizeného materiálu odrůdy nebo poskytování služeb.

(3) Informace podle odstavce 2 obsahují

a) u fyzické osoby jméno, příjmení, popřípadě obchodní firmu ^{14a)}, místo trvalého pobytu ^{14b)} nebo pobytu ^{14b)} a místo podnikání dodavatele, liší-li se od místa trvalého pobytu ^{14b)} nebo pobytu ^{14b)}, u právnícké osoby obchodní firmu ^{14a)} a sídlo, popřípadě umístění organizační složky na území České republiky výrobce, zpracovatele, skladovatele, distributora, dodavatele nebo jiného předchozího držitele množovacího materiálu nebo sklizeného materiálu odrůdy,

b) údaje o vyrobeném, zpracovaném, dodaném, skladovaném, přijatém nebo objednaném množství a o ceně obdržené za daný množovací materiál nebo sklizený materiál odrůdy nebo služby.

(4) Ustanoveními odstavců 2 a 3 zůstávají nedotčena ustanovení zvláštních právních předpisů, upravujících zejména poskytování, užití a ochranu informací ^{11a)} .

^{14a)} Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

^{14b)} Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů."

25. V § 27 odst. 2 se za slova „se může" vkládá slovo „oprávněná".

26. V § 27 odstavec 3 zní:

„(3) Na návrh oprávněné osoby může příslušný soud rozhodnout, aby množovací materiál nebo sklizený materiál odrůdy, s nímž bylo nakládáno v rozporu s výlučným právem držitele šlechtitelských práv, byl stažen z trhu nebo zničen, ledaže by porušení práva mohlo být odstraněno jinak a zničení by bylo nepřiměřené tomuto porušení. Jestliže budou opatření k nápravě směřovat k množovacímu materiálu nebo sklizenému materiálu odrůdy, který není ve vlastnictví osoby porušující výlučné právo držitele šlechtitelských práv, soud přihlídně k zájmům třetích osob, zejména spotřebitelů a osob jednajících v dobré víře."

27. V § 27 se doplňují odstavce 4 a 5, které znějí:

„(4) Oprávněná osoba se může u soudu domáhat nároků uvedených v odstavcích 2 a 3 rovněž vůči zprostředkovatelům, jejichž prostředky nebo služby jsou užívány třetími osobami k porušování práv.

(5) Soud může v rozsudku přiznat oprávněné osobě, jejímuž návrhu bylo vyhověno, právo uveřejnit rozsudek na náklady

porušovatele, který ve sporu neuspěl, a podle okolností určit i rozsah, formu a způsob zveřejnění."

28. V § 30 větě druhé a třetí se slova „členském státu" nahrazují slovy „členu Unie".

29. Nadpis přílohy č. 1 zní: „Seznam druhů rostlin (§ 19a odst. 1)".

30. Příloha č. 2 se zrušuje.

Dosavadní příloha č. 3 se označuje jako příloha č. 2.

ČÁST DRUHÁ
ZMOCNĚNÍ K VYHLÁŠENÍ ÚPLNÉHO ZNĚNÍ ZÁKONA
Čl. II

Předseda vlády se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásil úplné znění zákona č. 408/2000 Sb., o ochraně práv k odrůdám rostlin (zákon o ochraně práv k odrůdám), jak vyplývá ze zákonů jej měnících.

ČÁST TŘETÍ
Účinnost
Čl. III

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.

Zaorálek v. r.
Klaus v. r.
v z. Sobotka v. r.